

TEHNIČKA ŠKOLA, RIJEKA

Vukovarska 58, Rijeka

PRAVILNIK

o zaštiti od požara

Rijeka, veljača 2023. godine

Temeljem članka 21. Zakona o zaštiti od požara (Narodne novine 92/10 i N.N. 114/22) te članka 93. Statuta Tehničke škole, Rijeka, Školski odbor Tehničke škole, Rijeka, na prijedlog ravnatelja Igora Majkića, mag. ing. el., a nakon prethodnog savjetovanja sa predstavnikom Radničkog vijeća u Tehničkoj školi, Rijeka, Ervinom Grujićem, prof., na sjednici Šk. odbora Tehničke škole, Rijeka održanoj dana 27. veljače 2023. donio je

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

I TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom razrađuju se pojedine odredbe Zakona o zaštiti od požara, propisa donesenih na temelju Zakona, kao i drugih propisa s ciljem zaštite života, zdravlja i sigurnosti ljudi i životinja te sigurnosti materijalnih dobara, okoliša i prirode od požara, uz društveno i gospodarski prihvatljiv požarni rizik u građevinama i prostorima Tehničke škole, Rijeka, u Rijeci, na adresi: Vukovarska 58, (u daljnjem tekstu: **Ustanova**).

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 2.

Ovim Pravilnikom za objekte i prostore iz članka 1. utvrđuje se:

- broj, naziv radnog mjesta i stručna sprema osoba zaduženih za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara;
- obveze i odgovornosti vezano uz provedbu mjera zaštite od požara;
- način obavljanja unutarnje kontrole provedbe mjera zaštite od požara, te ovlaštenja, obveze i odgovornosti za obavljanje unutarnje kontrole;
- način upoznavanja radnika s opasnostima i općim mjerama zaštite od požara na radnom mjestu prilikom stupanja na rad ili promjene radnog mjesta, odnosno prije obavljanja određenih radova i radnji od strane drugih osoba, te vođenja evidencije o tome;
- način osposobljavanja radnika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara, periodične provjere znanja i vođenja evidencije o tome;
- službe i osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara s opisom zaduženja;
- postupanje radnika u slučaju nastanka požara;
- druge mjere zaštite od požara kojima se otklanja ili smanjuje opasnost od nastajanja požara;
- prijelazne i završne odredbe.

Članak 3.

Sastavni dio Pravilnika su:

- ugovor sa ovlaštenom osobom za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara;
- plan i program osposobljavanja radnika;
- popis i raspored vatrogasnih aparata;
- upisnik o održavanju vatrogasnih aparata (redovni, periodični i servisni pregled);
- upisnik ispitivanja ispravnosti sustava za gašenje požara (hidrantske mreže);
- upisnik o kontroli ispravnosti panic rasvjete;

- upisnik o kontroli ispravnosti tipkala za daljinsko isključenje struje;
- upisnik o pregledima i ispravnosti sustava zaštite od djelovanja munje na građevinama;
- upisnik o kontroli i održavanju dimovodnih kanala.

Članak 4.

Projektna dokumentacija, razne analize, nalazi i mišljenja, uvjerenja, svjedodžbe, upisnici i druge isprave iz područja zaštite od požara pohranjuju se u zbirku isprava i trajno se čuvaju u tajništvu Ustanove.

II. BROJ, NAZIV RADNOG MJESTA I STRUČNA SPREMA OSOBA ZADUŽENIH ZA OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA I UNAPREĐENJA STANJA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 5.

(1) Ustanova nema radnika koji udovoljava uvjetima propisanim člankom 20. st. 9. Zakona o zaštiti od požara, tako da će se ti poslovi ugovorom povjeriti ovlaštenoj osobi (u tekstu Pravilnika: osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara,)

(2) Ugovor iz st.1. ovog članka je sastavni dio ovog Pravilnika.

III. OBVEZE I ODGOVORNOSTI VEZANO UZ PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

1. Obveze ravnatelja Ustanove

Članak 6.

Ravnatelj Ustanove obvezan je u provedbi mjera zaštite od požara poduzimati sljedeće:

- brinuti o osiguranju financijskih sredstava za provođenje i unapređivanje zaštite od požara, na osnovu prijedloga, analiza i mišljenja radnika zaduženog za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara, kao i zapisnika o izvršenim ispitivanjima sredstava, opreme, instalacija i uređaja;
- provoditi i nadzirati provođenje propisanih mjera zaštite od požara;
- osigurati provođenje osposobljavanja radnika iz područja zaštite od požara;
- poduzeti mjere da se nedostaci koji mogu utjecati na sigurnost zaštite od požara, a utvrđeni su pregledom ili prijavljeni od strane radnika zaduženog za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara, odmah otklone;
- udaljiti svakog radnika koji pri obavljanju poslova ne provodi i ne primjenjuje mjere zaštite od požara;
- osigurati i poduzeti mjere da se neispravna odnosno upotrijebljena sredstva ili oprema, u gašenju požara odmah dovedu u ispravno stanje odnosno zamijene novim;
- prekinuti rad na radnom mjestu ili tehnološkom procesu, sredstvu rada i u radnoj okolini ako utvrdi da postoji izravna opasnost za nastanak i širenje požara ili se poslovi i radne operacije izvode na način suprotan pravilima zaštite od požara.
- osigurati dežurstvo na mjestu požara nakon završenog gašenja požara po potrebi, a u dogovoru s odgovornim osobama i rukovoditeljem vatrogasne postrojbe koja je gasila požar;
- osigurati provođenje istražnih radnji u svezi s nastajanjem požara.

2. Obveze tajnice Ustanove i neposrednih rukovoditelja

Članak 7.

Tajnica Ustanove i neposredni rukovoditelji obvezni su u provedbi mjera zaštite od požara poduzimati sljedeće:

- provoditi i nadzirati provođenje propisanih mjera zaštite od požara;
- vršiti upoznavanje novog radnika s opasnostima od požara na njegovom radnom mjestu sukladno članku 17. ovog Pravilnika;
- znati raspored sve opreme za zaštitu od požara i voditi brigu o njezinoj vizuelnoj ispravnosti;
- poduzeti mjere da se nedostaci koji mogu utjecati na sigurnost zaštite od požara, a utvrđeni su pregledom ili prijavljeni od strane radnika zaduženog za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara, odmah otklone;
- udaljiti svakog radnika koji pri obavljanju poslova ne provodi i ne primjenjuje mjere zaštite od požara;
- izvjestiti ravnatelja i osobu zaduženu za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara, o svakom nastalom požaru ili mogućoj opasnosti za nastanak i širenje požara;
- osigurati i poduzeti mjere da se neispravna odnosno upotrijebljena sredstva ili oprema u gašenju požara odmah dovedu u ispravno stanje odnosno zamijene novim;
- voditi brigu da je uvijek osiguran nesmetan pristup vatrogasnoj opremi i sredstvima za gašenje požara i da su slobodi putovi za evakuaciju;
- voditi brigu da na radnim mjestima, gdje postoje opasnosti za nastanak i širenje požara rade radnici koji su stručno osposobljeni za takve poslove i koji su osposobljeni iz područja zaštite od požara (rukovanje uređajima za zagrijavanje, plinom i sl.);
- nakon završetka rada, prije odlaska iz radnih porostora provjeriti da li su poduzete potrebne mjere zaštite od požara;
- prekinuti rad na radnom mjestu ili tehnološkom procesu, sredstvu rada i u radnoj okolini ako utvrdi da postoji izravna opasnost za nastanak i širenje požara ili se poslovi i radne operacije izvode na način suprotan pravilima zaštite od požara;
- osigurati dežurstvo na mjestu požara nakon završenog gašenja požara po potrebi, a u dogovoru s odgovornim osobama i rukovoditeljem vatrogasne postrojbe koja je gasila požar;
- osigurati provođenje istražnih radnji u svezi s nastajanjem požara.

3. Obveze osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara

Članak 8.

Osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara obavlja :

- kontrolu primjene propisa iz područja zaštite od požara na projektu za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih građevina i procesa, te kod nabavke opreme i sredstava za rad;
- kontrolu provedbe internih pravilnika i općih akata te uputa za siguran rad (zaštita od požara);
- ravnateljici podnosi godišnje izvješće o stanju zaštite od požara, kao i prijedloge o poduzimanju novih potrebnih mjera;
- kontrolu kretanja, zadržavanja i izvođenja radova s otvorenim plamenom, u ugroženim prostorima;
- kontrolu osposobljenosti i uvježbanosti radnika u rukovanju sredstvima za gašenje požara;

- kontrolu izvršenih rekonstrukcija ili adaptacija u građevinama glede provođenja mjera zaštite od požara;
- daje odobrenje za vrstu opreme i sredstava za dojavu i gašenje koja se nabavlja;
- kontrolu provođenja mjera zaštite od požara na radnim mjestima prilikom obavljanja svakog posla, te druge kontrole glede zaštite od požara, a koje ovise o specifičnosti tehnologije obavljanja djelatnosti pravne osobe;
- prati primjenu propisa i normi iz područja zaštite od požara te sudjeluje u izradi novih ili predlaganju promjena postojećih akata;
- surađuje i koordinira rad na izradi općeg akta, uputa za rad na siguran način, projekata i drugih akata iz područja zaštite od požara;
- obavlja dio poslova kontrole ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara;
- obavlja i druge poslove koji ovise o specifičnostima prostora vlasnika ili koje su na korištenju, a sukladno ugovoru iz čl. 5. Pravilnika;

4. Obveze radnika:

Članak 9.

U svezi s provođenjem zaštite od požara radnici u prostorima Ustanove imaju prava i obveze:

- upoznati se s odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova na radnom mjestu, kao i svladati program osposobljavanja za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom;
- poduzimati, provoditi i držati se propisanih mjera zaštite od požara na radnom mjestu i radnom prostoru;
- prije rasporeda na drugo radno mjesto upoznati se s propisanim i drugim mjerama zaštite od požara u svezi s novim poslovima;
- sudjelovati u vježbama evakuacije i spašavanja i vježbama uporabe sredstava za gašenje požara;
- svaki uočeni kvar ili neispravnost na uređajima, instalacijama i drugim sredstvima koji bi mogli biti uzrokom nastanka požara odmah prijaviti tajnici, odnosno osobi zaduženoj za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara;
- držati se oznaka, upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene na radnom mjestu i u radnom prostoru;
- pri obavljanju posla i rukovanju s opasnim tvarima (zapaljive, korozivne, otrovne i sl.), spriječiti njihovo prolijevanje, curenje, prosipanje i istjecanje po radnim prostorima;
- brinuti se da pristup radnom mjestu bude slobodan i moguć kako bi se nesmetano koristila oprema i sredstva za gašenje požara i otklonile posljedice;
- čuvati i pažljivo se odnositi prema opremi i sredstvima za gašenje požara, te prema oznakama upozorenja i znakovima obješenim i naljepljenim za njihovu uporabu;
- ne odlagati nikakve predmete na putovima za evakuaciju i pred izlazima;
- nakon završetka rada, prije odlaska iz radnih porostora provjeriti na svom radnom mjestu da li su poduzete potrebne mjere zaštite od požara;
- aktivno sudjelovati u gašenju požara.

5. Odgovornost zbog neprimjene propisanih i naređenih mjera zaštite od požara:

Članak 10.

(1) Za neosiguravanje financijskih sredstava za provođenje Zakonom i podzakonskim aktima propisanih i naređenih, te ovim Pravilnikom utvrđenih mjera zaštite od požara i eksplozije odgovorna je ravnateljica Ustanove.

(2) Neposredni rukovoditelji odgovorni su za posljedice koje proizlaze iz obavljanja poslova na radnim mjestima, a na kojima nisu poduzete Zakonom, podzakonskim aktima propisane, naređene ili priznate mjere zaštite od požara.

(3) Za povrede obveza iz područja zaštite od požara, postupak za utvrđivanje odgovornosti i izricanje mjera za neposrednog rukovoditelja isti je kao za radnike na pojedinim radnim mjestima u djelokrugu njegove radne prostorije, pogona ili dijela procesa.

(4) U provođenju postupka zbog povreda obveza ocjenjuje se na koji način se provode mjere zaštite od požara u objektu ili dijelu tehnološkog procesa za koji je neposredni rukovoditelj, odnosno radnik zadužen.

Članak 11.

Postupak i izricanje mjera zbog povrede obveza iz područja zaštite od požara i eksplozija provodi se sukladno odredbama Zakona o radu, odnosno važećim aktima Ustanove.

Lakše povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- ne sudjelovati u gašenju i sprečavanju širenja požara ako su njime nastale manje materijalne štete nakon požara,
- nemarno ili nesavjesno obavljati obveze u svezi sa zaštitom od požara ako nije izazvan požar ili eksplozija, ili je nastala manja materijalna šteta,
- neprijaviti neposrednom rukovoditelju, odnosno radniku zaduženom za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara pojavu koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije,
- nemarno i nesavjesno ponašati se prema opremi i sredstvima za gašenje požara,
- odbiti rad duži od punog radnog vremena u slučaju kada se to iz preventivnih razloga zaštite od požara zahtjeva,
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara.

Teže povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- neovlašteno diranje, premještanje i korištenje vatrogasnog aparata, kao i ostale opreme i sredstava za gašenje,
- ne sudjelovati u gašenju i sprečavanju širenja požara ako su njime nastale veće štete nakon požara, odnosno ako su uzrokovane lakše posljedice po život i zdravlje radnika i/ili imovinu,
- nemarno ili nesavjesno obavljati radne obveze iz zaštite od požara čijim postupkom je uzrokovan požar ili eksplozija pa je došlo do lakših posljedica po radnike i/ili imovinu,
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu,
- neopravdano odbiti izvršiti pojedine odluke, instrukcije i naputke iz zaštite od požara koje je donijela ravnateljica, a zbog čega je došlo do požara i/ili eksplozije s lakšim posljedicama po život i zdravlje radnika i/ili imovine,
- neprijaviti tajnici, odnosno osobi zaduženoj za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara, pojavu (kvar i sl) koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije, ako je time nastala lakša posljedica po život i zdravlje radnika i/ili imovine,
- nedržati se propisa i pravila iz zaštite od požara na radnim mjestima s povećanim opasnostima od požara, sukladno ovom Pravilniku ako je time učinjena lakša posljedica po život i zdravlje radnika i/ili imovine,
- odbiti rad duži od punog radnog vremena u slučaju nastanka i gašenja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara ako je time nastala lakša posljedica po život i zdravlje radnika i/ili imovine.

IV. NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA, TE OVLAŠTENJA, OBEVEZE I ODGOVORNOSTI ZA OBAVLJANJE UNUTARNJE KONTROLE

Članak 12.

(1) Osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara je osnovni organizator i nositelj cjelokupnih poslova iz područja zaštite od požara i tehnoloških eksplozija na svim građevinama, građevinskim dijelovima i prostorima u vlasništvu Ustanove, odnosno datih ili uzetih u zakup, te na svim radnim mjestima.

(2) U cilju unapređenja zaštite od požara i povećanja sigurnosti imovine Ustanove, osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara predlaže ravnateljici Ustanove mjere glede provođenja mjera zaštite od požara propisanih Zakonom, podzakonskim aktima i prihvaćenim pravilima tehničke prakse.

Članak 13.

(1) Osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara pri obavljanju kontrole i nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara i eksplozija, neposredno priopćava rezultate tajnici, odnosno ravnatelju Ustanove i unosi ih u svoja redovna izvješća.

(2) Osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara surađuje s drugim tvrtkama, znanstvenim institucijama, profesionalnom vatrogasnom postrojbom i nadležnom inspekcijom zaštite od požara radi poboljšanja zaštite od požara.

(3) Kada osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara pristupa izradi složenijih rješenja ili rješavanju složenijih problema s područja zaštite od požara može koristiti sve stručne službe i kadrove Ustanove.

Članak 14.

(1) Kada osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara utvrdi da pojedina građevina ili dio građevine ne zadovoljava sigurnosne uvjete za daljnji rad dužna je o tome napismeno izvjestiti ravnatelja Ustanove.

(2) Svaki radnik u Ustanovi dužan je što hitnije prijaviti tajnici ili osobi zaduženoj za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara, svaki veći poremećaj ili uočenu opasnost od požara ili eksplozije.

Članak 15.

Prilikom obavljanja nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđenih Zakonom, podzakonskim aktima, ovim Pravilnikom i napucima, osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara ima pravo:

- narediti prekid obavljanja posla ili radnje kojom se neposredno ugrožava sigurnost imovine ili životi i zdravlje ljudi, te o tome izvjestiti tajnicu, odnosno ravnatelja Ustanove;
- udaljiti radnika s radnog mjesta ako svojim postupkom neposredno ugrožava sigurnost imovine (unosi otvorenu vatru u požarno ili eksplozivno ugrožen prostor, obavlja zavarivanje u ugroženom prostoru bez dozvole, ili dodatnih mjera sigurnosti i sl.), te o tome izvjestiti tajnicu, odnosno ravnatelja Ustanove;
- obaviti provjeru znanja radnika glede rukovanja s aparatima i opremom za gašenje požara, a onog koji pokaže nepoznavanje uputiti na dodatnu obuku;
- utvrđeno neprovođenje propisanih mjera zaštite od požara prijaviti tajnici, te o tome izvjestiti i ravnatelja Ustanove.

V. NAČIN UPOZNAVANJA RADNIKA S OPASNOSTIMA I OPĆIM MJERAMA ZAŠTITE OD POŽARA NA RADNOM MJESTU PRILIKOM STUPANJA NA RAD ILI PROMJENE RADNOG MJESTA, ODNOSNO PRIJE OBAVLJANJA ODREĐENIH RADOVA I RADNJI OD STRANE DRUGIH OSOBA, TE VOĐENJE EVIDENCIJE O TOME.

1. Osposobljavanje radnika;

Članak 16.

- (1) Svaki radnik mora proći osnovno osposobljavanje u trajanju od minimalno osam školskih sati na način i po programu utvrđenim Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (Narodne novine 61/94).
- (2) Osposobljavanje radnika povjerit će se osobi koja ispunjava uvjete za osposobljavanje radnika koja ima suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske za obavljanje tih poslova.
- (3) Obveze iz stavka 1. ovog članka primjenjuju se i za povremeno (na određeno vrijeme) zaposlene radnike.
- (4) Radniku koji završi program, nositelj izvođenja programa osposobljavanja izdaje ispravu o osposobljenosti na za to propisanom obrascu.
- (5) Isprava o osposobljenosti čuva se u tajništvu Ustanove.

2. Upoznavanje radnika s opasnostima na radnome mjestu ili prilikom promjene radnog mjesta;

Članak 17.

- (1) Nakon završenog osposobljavanja tajnica, odnosno osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara dužan je svakog radnika koji prvi put dolazi na radno mjesto upoznati s opasnostima glede nastanka požara i eksplozije na tom radnom mjestu i njegovoj okolini, kao i s poduzimanjem potrebnih mjera zaštite od požara.
- (2) Obvezu iz stavka 1. ovog članka potrebno je provoditi i svaki put kad se radnik premješta s jednog radnog mjesta na drugo radno mjesto na kojem su opasnosti i mjere zaštite od požara različite od prethodnog.

3. Upoznavanje radnika s opasnostima prilikom obavljanja određenih radova i radnji od strane drugih osoba;

Članak 18.

Prije početka obavljanja određenih radova i radnji u prostorima/građevinama Ustanove od strane drugih osoba, tajnica, odnosno osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara dužna je svoje radnike u dijelu tehnološkog postupka gdje će se obavljati radovi obavijestiti o opasnostima glede mogućnosti nastanka požara i eksplozije pri obavljanju tih radova.

Članak 19.

- (1) Svaki radnik dužan je provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu i mjestu rada na način kako je utvrđeno Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave, ovim Pravilnikom i drugim posebnim uputama, upozorenjima i zabranama.
- (2) Obveze provođenja mjera zaštite od požara utvrđene stavkom 1. ovog članka odnose se na sve osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze na radu u građevinama i prostorima Ustanove, radi privremenog ili povremenog obavljanja posla, te radi obavljanja posla po posebnom ugovoru.

(3) Radnici drugih tvrtki, odnosno ovlaštene obrtnici koji obavljaju određene poslove za Ustanova, u njegovim objektima i prostorima dužni su provoditi mjere zaštite od požara prilikom obavljanja tih radnji i držati se naredbi i naputaka osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara.

(4) Odgovornu osobu za provođenje mjera zaštite od požara prije početka izvođenja radova imenuje vanjski izvođač radova koji je dužan ime odgovorne osobe navesti u zahtjevu za izdavanje dozvole za rad koji mu izdaje osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara u Ustanovi.

VI. NAČIN OSPOSOBLJAVANJA RADNIKA ZA RAD NA RADNIM MJESTIMA S POVEĆANIM OPASNOSTIMA ZA NASTANAK I MOGUĆE POSLJEDICE OD POŽARA ILI TEHNOLOŠKE EKSPLOZIJE, PRIJE STUPANJA NA RAD, PERIODIČNE PROVJERE ZNANJA I VOĐENJE EVIDENCIJE O TOME.

Članak 20.

(1) Radna mjesta s povećanim opasnostima za nastanak i moguće posljedice od požara ili tehnološke eksplozije su radna mjesta/poslovi **domar – ložac** (rukuje centralnim grijanjem).

(2) Svakog radnika na poslovima rukovatelj centralnog grijanja nakon završenog osnovnog osposobljavanja sukladno čl.17. ovog Pravilnika neposredni rukovoditelj, odnosno odgovorna osoba za zaštitu od požara dužna je kad prvi put dolazi na radno mjesto upoznati s opasnostima glade opasnosti za nastanak požara ili tehnološke eksplozije na tom radnom mjestu i njegovoj okolini, kao i s poduzimanjem potrebnih mjera zaštite da ne nastane požar i eksplozija.

(3) Nakon završenog upoznavanja radnik potpisuje Izjavu da je upoznat s opasnostima i mjerama koje mora poduzimati na tom radnom mjestu da ne nastanu požar ili tehnološka eksplozija.

(4) Periodične provjere znanja rukovatelj centralnog grijanja obavlja sukladno Pravilniku o stručnom osposobljavanju i provjeri znanja za upravljanje i rukovanje energetskim postrojenjima (NN 70/10 i 50/11).

(5) Evidencije o osposobljavanju, izjave radnika iz st. 2. ovog članka, te svjedodžbe/uvjerenja o stručnoj osposobljenosti i provjeri znanja čuvaju se u tajništvu Škole.

VII. NAČIN OSPOSOBLJAVANJA RADNIKA ZA RUKOVANJE PRIRUČNOM OPREMOM I SREDSTVIMA ZA DOJAVU I GAŠENJE POČETNIH POŽARA, PERIODIČNE PROVJERE ZNANJA I VOĐENJA EVIDENCIJE O TOME

Članak 20.

(1) Svaki radnik uz osnovno osposobljavanje sukladno čl.16. i 17. ovog Pravilnika osposobljava se i za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara.

(2) Periodične provjere znanja rukovanja priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara obavljaju se prilikom provođenja vježbi/provjeri znanja evakuacije i spašavanja.

(3) O provedenoj vježbi/provjeri znanja evakuacije i spašavanja vodi se zapisnik koji se čuva u tajništvu Ustanove.

VIII. SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU OPREME I SREDSTAVA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA SA OPISOM ZADUŽENJA,

1. Kontrola ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara

Članak 21.

Obavljanje kontrole ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara, obavljaju, prema uvjetima propisanim ovim Pravilnikom:

- domar – ložač
- osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara

Članak 22.

(1) Domar-ložač dužan je dnevno obavezno vizuelno pregledati sve uređaje i opremu za dojavu i gašenje požara.

(2) Utvrđene nedostatke u navedenoj opremi obavezan je prijaviti osobi zaduženoj za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara, tajnici, odnosno ravnateljici Ustanove, koji su ih dužni u najkraćem roku otkloniti.

Članak 23.

(1) Ako domar - ložač utvrdi da postoje ozbiljni nedostaci za siguran tijek procesa rada glede ispravnosti uređaja i opreme za dojavu i gašenje požara imaju pravo prekinuti rad. U slučaju prekida rada iz razloga navedenih u prethodnom stavku dužan je izvijestiti ravnateljicu Ustanove, odnosno osobu zaduženu za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara.

(2) Domar-ložač dužan je voditi kontrolu glede primjene mjera zaštite od požara i eksplozija tijekom procesa rada.

Članak 24.

Osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara u sklopu kontrole ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara:

- kontrolira ispravnost vatrogasnih sredstava i opreme za dojavu i gašenje požara, te opreme za spašavanje i evakuaciju;
- provodi kontrolu ispravnosti postupaka radnika na poslovima na kojima se radi sa zapaljivim tvarima ili postoje druge opasnosti za nastanak požara ili eksplozija;
- kontrolira raspored i ispravnost uređaja i opreme za gašenje po objektima i prostorima;
- kontrolira poštivanje znakova, upozorenja i znakova zabrane;
- kontrolira način skladištenja i odlaganja materijala i roba na prostorima na kojima su smještene naprave za gašenje (vatrogasni aparati, hidranti i sl.);
- kontrolira stanje požarnih puteva i pristupe građevinama vatrogasnim vozilima;
- kontrolira stanje i prohodnost izlaznih (evakuacijskih) puteva.

Članak 25.

Ako osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara utvrdi da postoje ozbiljni nedostaci za siguran tijek procesa rada glede ispravnosti uređaja i opreme za dojavu i gašenje požara mora prekinuti rad i o tome izvijestiti tajnicu, odnosno ravnateljicu Ustanove.

2. Održavanje opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara

Članak 26.

U prostorima Ustanove postavljena je slijedeća vatrogasna oprema i sredstva za gašenje:

- vatrogasni aparati (broj, vrsta i raspored vatrogasnih aparata po objektima i prostorima daje se u prilogu koji je sastavni dio ovog Pravilnika);
- hidrantska mreža;

Članak 27.

Svako neovlašteno diranje, premještanje korištenje vatrogasne opreme ili sredstva za gašenje predstavlja težu povredu radne obveze i kažnjivo je sukladno važećim propisima.

Vatrogasni aparati

Članak 28.

Ustanova će održavati vatrogasne aparate, sukladno uputama proizvođača i o tome će osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara voditi evidenciju.

Članak 29.

- (1) Redovni pregled vatrogasnih aparata obavlja osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara najmanje jednom u tri mjeseca.
- (2) Mjesto postavljanja vatrogasnog aparata u prostorijama čija površina je veća od 50 m² mora se označiti naljepnicom sukladno važećoj hrvatskoj normi HRN ISO 6309.
- (3) Naljepnica iz stavka 2. ovog članka mora biti obojena pretežno bojom RAL 3000 i mora biti postavljena dovoljno visoko da njenu uočljivost ne ometa sadržaj prostora.

Članak 30.

Uočene nedostatke potrebno je odmah otkloniti u vlastitoj režiji ili putem ovlaštene pravne osobe, fizičke osobe (obrnika) ili stručne službe (servisera).

Članak 31.

- (1) Ispravnost i funkcionalnost vatrogasnih aparata ispituje pravna osoba, fizička osoba (obrnik) ili stručna služba (serviser) ovlaštena od proizvođača ili njegovog ovlaštenog zastupnika, najmanje jednom godišnje, o čemu na aparatu mora postojeti vidljiva oznaka.
- (2) O izvršenim pregledima vatrogasnih aparata osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara vodi upisnik. Obveze upisnika o pregledima vatrogasnih aparata daju se u prilogu koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Hidrantska instalacija

Članak 32.

Prostor oko vanjskih podzemnih i nadzemnih hidranata mora biti očišćen, a pristup do istih uvijek slobodan.

Članak 33.

Unutarnji zidni hidrantski ormarići moraju biti propisno obojeni i označeni kao i opremljeni potrebnom i u cijelosti ispravnom opremom, te osiguranim slobodnim pristupom do istih

Članak 34.

Periodičko ispitivanje funkcionalnosti obavlja se najmanje jednom u godini dana, a obavlja ga ovlašteno poduzeće koje je registrirano za te poslove i ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje ispitivanja funkcionalnosti hidrantske mreže.

Članak 35.

(1) O svakom pregledu i ispitivanju ispitivač mora sastaviti zapisnik u koji se unose sva zapažanja i rezultati ispitivanja.

(2) Iz zapisnika mora biti vidljivo da li je instalacija ispravna i funkcionalna, odnosno svi nedostaci koje treba otkloniti.

(3) Na kraju zapisnika daje se zaključak o ispravnosti hidrantske mreže.

Članak 36.

(1) Zapisnik o ispitivanju potpisuju osobe koje su obavile ispitivanje i tajnica, odnosno osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara.

(2) Temeljem zapisnika izdaje se Uvjerenje o ispravnosti sustava za dojavu požara kojeg potpisuje odgovorna osoba u pravnoj osobi koja je registrirana i ima odobrenje Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje takve djelatnosti.

(3) Osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara vodi upisnik o izvršenim ispitivanjima na obrascu koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

VIII. POSTUPANJE RADNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 37.

(1) Svaki radnik koji prvi opazi neposrednu opasnost od nastanka požara ili opazi požar dužan je ukloniti opasnost odnosno početi gasiti požar prema svojem znanju i mogućnostima, a uz korištenje odgovarajućih sredstava, ako to može bez opasnosti za sebe ili druge osobe.

(2) Ako to ne može učiniti sam, dužan je odmah obavijestiti ostale radnike i:

- **Centar (DUZS)** tel. 112
- **vatrogasnu postrojbu** tel. 193
- **policiju** tel. 192

Prilikom dojave o nastalom požaru radnik daje sljedeće podatke:

- ime i prezime i broj telefona s kojeg se javlja;
- mjesto (lokacija) požara i najbliži pristup vozilima vatrogasne postrojbe;
- da li je požar u građevini ili na otvorenom prostoru;
- vrsta materijala koji gori (tekućina, plin, drvo, plastika, guma i sl.);
- da li u požaru ima ozlijeđenih.

U oba slučaja radnik obavještava i tajnicu, odnosno ravnateljicu Ustanove.

Članak 38.

Do dolaska vatrogasaca svi radnici dužni su poduzeti sve mjere za gašenje požara i pri tome se koristiti primjerenim raspoloživim sredstvima vodeći računa da se gašenjem ne prouzroči nepotrebna materijalna šteta.

Članak 39.

Prije napuštanja prostorija građevine i početka gašenja požara svaki radnik na svom radnom mjestu je obavezan:

- spašavati i evakuirati eventualno ugrožene osobe;
- spriječiti nastanak panike prilikom izlaska iz prostora i objekta, a korisnike (učenike) izvesti izvan objekta na sigurno mjesto;
- isključiti električnu struju;
- iznijeti na sigurno mjesto ako je moguće, boce s plinom i posude sa zapaljivim tekućinama;
- zatvoriti dovode goriva do potrošača (lož ulje, plin).

Članak 40.

(1) Domar – ložič, odnosno tajnica utvrđuju koje se sve mjere moraju poduzeti glede upotrebe sredstava i opreme za gašenje požara, organizacije gašenja, evakuacije i spašavanja, traženja pomoći u spašavanju osoba i sl.

(2) Također preuzimaju vođenje akcije gašenja požara do dolaska vatrogasne postrojbe.

(3) Kao voditelj akcije gašenja požara dužni su osigurati da se na mjesto požara donesu raspoloživi i odgovarajući aparati za gašenje te druga oprema koja se može koristiti za gašenje požara.

(4) Prilikom akcije gašenja na mjestu požara smije se nalaziti samo potreban broj radnika.

Članak 41.

Nakon završetka akcije gašenja požara osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara, odnosno ravnateljica Ustanove zajedno s voditeljem akcije gašenja dužan je:

- na mjestu požara osigurati dežurstvo u potrebnom vremenskom trajanju radi sprječavanja ponovnog požara;
- osigurati dežurstvo na mjestu požara do kraja dana, ako je požar ugašen tijekom noći;
- dežurnom vatrogascu odnosno dežurnom radniku tijekom dežurstva osigurati potrebnu vatrogasnu opremu i sredstva za gašenje požara.

IX DRUGE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 42

U cilju otklanjanja uzroka nastajanja požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom u objektima i prostorima Ustanove provode se i slijedeće mjere zaštite od požara:

1. Građevinske mjere zaštite;
2. Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima;
3. Mjere zaštite od požara na sustavima zaštite od djelovanja munje na građevinama;
4. Mjere zaštite od požara na instalacijama grijanja
5. Mjere zaštite od požara pri držanju, skladištenju i uporabi zapaljivih tekućina;
6. Ostale mjere zaštite:
 - 6.1. Općenito
 - 6.2. Organizacijske mjere zaštite od požara

1. Građevinske mjere zaštite

Članak 43.

Građevinske mjere zaštite od požara sastoje se od provođenja tih mjera prilikom adaptacije, rekonstrukcije ili gradnje nove građevine odnosno dijela građevine i od održavanja postojećeg stanja građevine i njenih dijelova u cilju sprječavanja nastajanja i širenja požara pa je u tom slučaju potrebno:

- osigurati slobodan nesmetani prolaz na hodnicima, stubištima i drugim evakuacijskim putovima, vodeći računa da nagazna površina na tim putovima nema mehaničkih oštećenja i neravnina;
- na putovima za izlaženje ne smiju se nalaziti predmeti koji pospješuju širenju požara (primjerice goriva ambalaža, dijelovi namještaja, gorive zavjese i sl), stvari koje bi mogle ometati izlaz osobama (primjerice aparati različitih namjena, garderobni ormari, pričuvni dijelovi, uskladištena roba i sl), niti ogledala koja bi mogli zbuniti osobe u slučaju evakuacije.
- podne obloge tepisi (tepisoni), zavjese kao i mobilni prekrivači u sobama i na evakuacijskim putovima moraju biti izrađeni od samogasivog materijala (posjedovanje atesta o samogasivosti) i dobro pričvršćeni na podlogu. Oštećeni dijelovi na njima ne smiju se krpati. Oštećeni dijelovi podnih obloga moraju se u cijelosti imjeniti;
- izlazi i izlazni putovi namijenjeni za evakuaciju moraju biti vidljivo označeni natpisom i strelicom (standardni simboli) tako da su vidljivi i danju i noću, odnosno moraju biti osvijetljeni pouzdanim izvorom svjetlosti;
- putovi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da vode izravno na otvoren siguran prostor dovoljno prostran da se osobama koje sudjeluju u evakuaciji omogući odmicanje od objekta, te brzo i sigurno napuštanje prostora;
- rukohvati i ograde na stepeništu trebaju biti stabilno pričvršćeni za konstrukciju građevine;
- sva vrata na putu evakuacije moraju se otvarati u smjeru izlaženja (evakuacije) a na vratima se ne smiju mjenjati smjer otvaranja niti se ista smiju privremeno ili stalno ukloniti;
- svi prozori predviđeni za otvaranje moraju se lako dati otvarati i zatvarati s poda (ventus uređaji sl.);
- zidovi na požarnim sektorima i izlazima, te izlaznim putovima, ne smiju biti oštećeni (pukotine) i trebaju imati negorive obloge bez obzira da li su nosivi ili pregradni;
- pregradni zidovi između prostorija odnosno postrojenja ne smiju biti od gorivog materijala;
- na zidove i stropove na evakuacijskim putovima ne smiju se radi dekoracije stavljati gorive obloge, niti izrađivati spuštene stropovi s gorivim oblogama;
- osvijetljenje hodnika i putova za evakuaciju mora biti u slučaju nestanka struje osigurano pouzdanim izvorom svjetlosti (sigurnosna rasvjeta);
- u cilju sprječavanja širenja i prenošenja požara s jedne građevine na drugu, te radi osiguranja mogućnosti intervencije u slučaju požara mora se osigurati slobodan prostor oko njih. Na tom prostoru ne smije se skladištiti, privremeno odlagati različite predmete ili uređaje, parkirati i sl.;
- pristupne ceste i požarne putove održavati glede sposobnosti za promet vozilima vodeći računa da se na njima ne obavljaju nikakvi građevinski radovi (prekop) dok nije osiguran drugi pristup do građevine (zaobilaznica, premoštenje preko prekopa i sl.) da nisu zakrčeni vozilima te da su opskrbljeni odgovarajućom signalizacijom i znakovima;
- omogućiti uvijek slobodan i siguran pristup svim vanjskim (nadzemnim i podzemnim) hidrantima;
- da se dimnjaci, dimovodi i ložišni dijelovi (kotlovnice) čiste prema propisima i standardima koji važe za dimnjačarske usluge;
- vratašca dimnjaka moraju biti od čvrstog i negorivog materijala s okvirom koji mora biti dobro pripasan otvoru i bez mogućnosti propuštanja dima;
- vratašca se ne smiju nalaziti u skladišnim prostorijama, spremištima, garažama, prostoru za smještaj ili preradu lako zapaljivih tvari i moraju imati uvijek slobodan pristup;
- pregled dimnjaka treba obaviti prije početka loženja i nakon završetka sezone loženja.

2. Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima

Članak 44.

Kod provođenja ove mjere zaštite od požara potrebno je provoditi slijedeće:

- objekti osim opće rasvjete moraju imati izvedenu i sigurnosnu rasvjetu, koja mora udovoljavati propisanim zahtjevima za sigurnosne električne sustave. Sigurnosna rasvjeta sastoji se od pomoćne i panik rasvjete;
- sigurnosna rasvjeta mora se pregledavati najmanje jedan puta godišnje i o tome voditi evidenciju
- u glavnom razvodnom ormaru kao i u razvodnim ormarićima u pojedinim postorijama moraju biti postavljene jednopolne sheme električnih instalacija sa svim potrebnim podacima i dovoljan broj rastalnih osigurača;
- za isključenje električne energije nakon završenog rada ili u slučaju hitne potrebe (požar i sl.) moraju na mjestima izvan zone opasnosti od požara i eksplozije biti izvedene sklopke (tipkala);
- zabranjeno je upotrebljavati krpane, neispravne ili predimenzionirane električne osigurače, kao i postavljati provizorne električne instalacije;
- ispod svakog osigurača i sklopke moraju biti postavljene oznake kojem strujnom krugu pripada osigurač odnosno sklopka;
- izmjenu električnih osigurača ili druge poslove na električnim instalacijama i uređajima može obavljati samo kućni majstor, odnosno zaduženi električar;
- prostor oko razvodnih ormara mora uvijek biti slobodan. Razvodni ormari moraju biti zaključani kako bi se onemogućio pristup neovlaštenim osobama, a ključevi se moraju nalaziti kod domara - ložača;
- na sklopkama za isključenje moraju biti jasno označeni položaji isključeno - uključeno, time da taj položaj označava i signalizira žaruljica;
- rasvjetna tijela moraju biti opskrbljena propisanom zaštitnom armaturom;
- u prostorijama gdje se koriste termoakumulacione peći, iste moraju biti na izvor napajanja spojene tzv. "fiksni priključkom";
- električne instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da mjesta gdje se koriste ne predstavljaju opasnost od požara;
- u svim prostorijama (radionice, skladišta i sl.) sa zapaljivim i lako zapaljivim krutim tvarima mora se izvesti vodonepropusna elektro instalacija.
- električne instalacije i uređaje održavati i ispitivati sukladno važećim normama i odredbama propisa za određene elektro uređaje i instalacije. O svakom obavljenom pregledu i ispitivanju električnih instalacija i uređaja ispitivač je dužan sastaviti zapisnik iz kojeg mora biti vidljivo da li su instalacije i uređaji ispravni, odnosno, koji su nedostaci utvrđeni i što se treba učiniti da se isti otklone.

3. Mjere zaštite od požara na sustavima zaštite od djelovanja munje na građevinama

Članak 45.

Sustavi zaštite od djelovanja munje na građevinama moraju biti izvedeni, održavani i postavljeni tako da se spriječi svaka mogućnost nastanka požara zbog atmosferskog pražnjenja, pa se s toga osnova pregled sustava mora obavljati:

- poslije svakog popravka;
- nakon svakog udara munje u građevinu ili instalaciju;
- odnosno najmanje svake dvije godine pregled, a svake četiri godine ispitivanje i mjerenje

Članak 46.

(1) O svakom pregledu i ispitivanju ispitivač mora sastaviti zapisnik u koji se unose sva zapažanja i rezultati ispitivanja.

(2) Iz zapisnika mora biti vidljivo da li je sustav zaštite od djelovanja munje na građevinama ispravan i funkcionalan, odnosno koji su popravci eventualno potrebni.

4. Mjere zaštite od požara na instalacijama grijanja

Članak 47.

Svi uređaji i instalacije grijanja i ventilacije moraju biti izvedeni i održavani tako da ne postoji opasnost od nastanka požara te je u tu svrhu potrebno provoditi:

- dimnjake, dimnovodne i ložišne dijelove čistiti prema propisima i standardima koji važe za dimnjačarske usluge;
- pregled dimnjaka treba obaviti prije početka loženja i nakon završetka sezone loženja;
- o čišćenju dimnjaka mora se voditi evidencija.
- u kotlovnica mora biti postavljene sheme postrojenja, upute za rad sa postrojenjem, natpisi "IZLAZ" na unutarnjoj strani vrata i moraju imati osigurana dva izlaza
- na prilazima kotlovnici moraju biti postavljeni natpisi "KOTLOVNICA" i "ZABRANJEN PRISTUP NEZAPOSLENIMA"
- u kotlovnici se ne smiju nalaziti predmeti ili sredstva koji povećavaju opasnost od požara ili eksplozije napr.:
 - boce ili posude u kojima je ukapljeni plin pod tlakom većim od atmosferskog tlaka;
 - drvo, papir, boja i razređivači
- pod prostorije kotlovnice odnosno pogona mora biti od nezapaljivog građevnog materijala te nepropustan za vodu i ulje za loženje.
- ako je kotlovnica odnosno pogon smješten u građevini ili uz građevine koji moraju imati hidrantsku mrežu onda i kotlovnica odnosno pogon mora biti štice najmanje jednim hidrantom sa hidrantskim ormarićem i opremom postavljenim na mjesto sa kojeg se nesmetano hidrantskim mlazom može pokriti svaka točka prostorije kotlovnice.
- u ili ispred kotlovnice odnosno pogona koji nije štice hidrantskom mrežom mora se na pristupačno mjesto postaviti odgovarajuća pipa za vodu sa dovoljno dugom savitljivom cijevi i priključkom.
- u svakoj kotlovnici odnosno pogonu mora biti sanduk sa suhim i rastresitim pijeskom s lopatom za čišćenje razlivenog ulja za loženje odnosno diesel-goriva.
- razliveno ulje za loženje odnosno diesel-goriva sa svih mjesta držanja, skladištenja, uporabe kao i prilikom pretakanja mora se odmah očistiti i odstraniti odnosno spaliti na sigurnom mjestu.
- za kotlovsko odnosno pogonsko postrojenje mora postojati dokumentacija o normi po kojoj je kotlovsko odnosno pogonsko postrojenje izrađeno i ispitano te upute za uporabu i održavanje.
- Ustanova je obvezna:
 - radnicima u razumljivom obliku u pogonskim uputama navesti postupke i mjere za siguran rad i sprječavanje nastanka požara i eksplozija za svaki dio tehnološkog procesa sa zapaljivim tekućinama.
 - u pogonskim uputama navesti postupke gašenja odnosno sprječavanja nastanka i širenja požara, koji su prilagođeni tehnološkim odnosno mjesnim uvjetima
 - postaviti pogonske upute u pogonu odnosno na drugom mjestu korištenja zapaljivih tekućina na prikladnom vidljivom mjestu i uvijek biti jasno čitljive
 - obaviti osposobljavanje radnika prema gore utvrđenim uputama prije zaposlenja u pogonu i obavljati propisanu provjeru osposobljenosti
 - omogućiti i druge zakonom propisane vidove osposobljavanja, te provjere osposobljenosti
 - održavati u ispravnom stanju elemente za mjerenje, upravljanje i nadziranje tehnološkog procesa, sprječavanje nastanka i širenja požara ili eksplozije ili drugih akcidenata te za vatrodjavu i gašenje požara
 - posjedovati popis i dokumentaciju o pouzdanosti uređaja, sustava i drugih elemenata iz prednjeg stavka koja sadrži dokaze o kakvoći pri ugradnji te o propisanim vremenskim ispitivanjima ispravnosti i popravcima.
 - ukoliko pojedini postupak u tijeku održavanja uređaja, sustava i drugih elemenata umanjuje funkcionalnost ili ako se radi o kvaru, poduzeti dodatne mjere zaštite od požara za sve vrijeme dok se uređaji, sustavi i drugi elementi ne dovedu u ispravno stanje.

5. Mjere zaštite od požara pri držanju, skladištenju i uporabi zapaljivih tekućina

Članak 48.

Držanje, skladištenje i uporaba zapaljivih tekućina mora se provoditi tako da postoji opasnost od nastanka požara te je u tu svrhu potrebno provoditi:

- nedopustivo je držanje zapaljivih tekućina u prostorima:
 - u prolazima i prilazima za pješake i vozila
 - na stubištima
 - u hodnicima i predvorjima
 - u krovnim prostorima
- hermetički zatvorene posude sa zapaljivim tekućinama I i II skupine mogu se držati se u radionicama u posebno za to izrađenim kovinskim ormarima, s tim da ukupna količina zapaljivih tekućina u tim posudama ne smije biti veća od 200 litara.
- za skladištenje i rukovanje s opasnim tvarima potrebno je provoditi mjere utvrđene sigurnosnim listovima pojedinih proizvoda.

Skladištenje ulja za loženje u spremnicima

- spremnik za skladištenje ulja za loženje kod potrošača može se postaviti kao podzemni ili nadzemni na otvorenom prostoru ili u građevini.
- spremnik iz prednjeg stavka mora biti odobren glede konstrukcije i mjesta postavljanja i spunjavati propisane uvjete
- prostorija kotlovnice i pogona kapaciteta potrošnje do 500 litara ulja za loženje odnosno diesel goriva dnevno mora ispunjavati uvjete:
- prostorija kotlovnice odnosno pogona predstavlja požarni sektor, koji mora biti odvojen od ostalih dijelova građevine, građevnim elementima najmanje vatrootpornosti F 60 prema HRN DIN 4102.
- vrata na takvoj prostoriji, ako ne vode neposredno u slobodni prostor izvan građevine, moraju biti najmanje vatrootpornosti F 30 prema HRN DIN 4102.
- pod prostorije kotlovnice odnosno pogona mora biti od nezapaljivog građevnog materijala te nepropustan za vodu i ulje za loženje.
- prostorija kotlovnice i pogoni kapaciteta potrošnje preko 500 litara ulja za loženje odnosno diesel-goriva dnevno predstavlja jedan požarni sektor, koji mora biti odvojen od ostalih dijelova građevine, građevnim elementima najmanje vatrootpornosti F 120 prema HRN DIN 4102.
- put evakuacije iz prostorije mora biti neovisan i odvojen od drugih izlaza iz građevine, građevnim elementima najmanje vatrootpornosti F 120 prema HRN DIN 4102.
- pod prostorije mora biti od nezapaljivog građevnog materijala te nepropustan za vodu i ulje za loženje.
- spremnici za skladištenje ulja za loženje i diesel-goriva ne mogu se smještati u prostorije gdje su smještena kotlovska odnosno pogonska postrojenja koja neposredno troše ulje za loženje odnosno diesel-gorivo.
- spremnici za skladištenje ulja za loženje i diesel-goriva do 100 m³ mogu se postaviti u građevini u posebnom požarnom sektoru koji ispunjava uvjete:
- prostorija predstavlja požarni sektor, koji mora biti odvojen od ostalih dijelova građevine, građevnim elementima najmanje vatrootpornosti F 120 prema HRN DIN 4102.
- vrata na takvoj prostoriji, ako ne vode neposredno u slobodni prostor izvan građevine, moraju biti najmanje vatrootpornosti F 30 prema HRN DIN 4102.
- put evakuacije iz prostorije mora biti neovisan i odvojen od drugih izlaza iz građevine, građevnim elementima najmanje vatrootpornosti F 120 prema HRN DIN 4102.
- pod prostorije mora biti od nezapaljivog građevnog materijala te nepropustan za vodu i ulje za loženje.
- za punjenje spremnika za skladištenje ulja za loženje i diesel-goriva moraju biti ispunjeni uvjeti za pretakanje tekućina.

Posebne mjere zaštite od požara

- kod pretakanja goriva iz autocisterne prije početka autocisterna se mora spojiti preko kabela za uzemljenje, s izoliranom ručicom na kojoj su spojna klijesta, koji je fiksno spojen na uzemljivač preko prekidača u protueksplozijskoj izvedbi, nakon čega se obavlja uzemljenje stavljanjem prekidača u kontakti položaj

- kod držanja i skladištenja ulja u spremnicima u ovisnosti od zapremine spremnika na dostupno mjesto postavljaju se vatrogasni aparati i to:
 - ako su postavljeni podzemni spremnici obujma preko 2 m³, dva vatrogasna aparata tip S – 9, od kojih se jedan postavlja u blizini kotlovnice i jedan koji se pri pretakanju postavlja u blizini mjesta pretakanja,

6. Ostale mjere zaštite

6.1. Općenito

Članak 49.

U svezi poduzimanja ovih mjera zaštite od požara mora se provoditi:

- u prostorima i objektima iz članka 1. ovog Pravilnika ne smiju se upotrebljavati električna kuhala, električne grijalice sa otvorenim grijačima, kaloriferi i drugi slični aparati i grijača tijela, osim u za to posebno pripremljenim prostorijama, te uz prethodno pribavljen pristanak osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara;
- zabranjuje se korištenje peći na kruta, tekuća ili plinovita goriva, ukoliko nisu priključene na odgovarajući dimnjak;
- zabranjeno je pušenje u svim prostorijama i prostorima Ustanove;
- zabranjeno je odbacivati opuške cigareta ili šibica osim u pepeljare odnosno u za to osigurane posude;
- zabranjeno je istresanje pepeljara u koš za smeće;
- zabranjen je rad sa zapaljivim tekućinama osim na mjestima i na način koji nije suprotan propisima o postupanju s tim tvarima, o čemu odobrenje izdaje radnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara;
- zabranjeno je bacanje zapaljivih i masnih tekućina u kanalizacijsku mrežu;
- istrošene materijale: plastičnu i kartonsku i drugu zapaljivu ambalažu i druge otpatke svakodnevno treba iznijeti iz prostorija i odložiti na za to određeno mjesto;
- zabranjeno je upotrebljavati motorni benzin, a naročito etilizirani benzin, za odmašćivanje, pranje i čišćenje predmeta;
- rad s otvorenim plamenom (aparatima za zavarivanje, rezanje i lemljenje) može se obavljati u prostorijama i prostorima tek nakon pismenog odobrenja osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara i naređenih mjera koje se moraju poduzeti prije toga;
- u motorna vozila moraju biti postavljeni vatrogasni aparati:
 - u osobni automobil tip S-1 1 kom

6.2. Organizacijske mjere zaštite od požara

Članak 50.

U svezi ovih mjera zaštite od požara mora se provoditi:

- osposobljavanje svih radnika stalno ili povremeno (sezonski) zaposlenih po programu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom;
- vježba evakuacije i vježba uporabe sredstava za gašenje mora se obaviti jednom u dvije godine.
- zaposlenom osoblju u svakom trenutku moraju biti dostupne prostorije u kojima se nalaze:
 - glavna sklopka napajanja el. energijom,
 - ventil za distribuciju vode,
 - ventil za brzo zatvaranje dovoda goriva (lož ulja, plina).

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 51.

- (1) Ako su neke odredbe ovog Pravilnika nedorečene ili su u suprotnosti u odnosu na odredbe zakona i drugih propisa koji reguliraju područje zaštite od požara, neposredno će se primjenjivati odredbe zakona i tih propisa.
- (2) Tumačenje u provođenju odredbi ovog Pravilnika daje tijelo koje je Pravilnik donijelo.
- (3) Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način i po postupku koji je predviđen za njegovo donošenje.

Članak 52.

- (1) Pravilnik je donesen nakon što je nacrt (prijedlog) raspravljen zajedno sa sindikatom odnosno radničkim vijećem.
- (2) Izmjene i dopune ovoga Pravilnika vrše se po istom postupku, a odgovorna osoba Škole je dužna prijedlog izmjena i dopuna dostaviti tijelima iz stavka 1. ovog članka na raspravu i mišljenje, ali ne kraće od 15 dana.
- (3) Pravilnik se čuva u tajništvu, a odluka o njegovom donošenju objavljuje se na oglasnoj ploči Ustanove.

Članak 53.

- (1) Pravilnik stupa na snagu osmog dana po objavi na oglasnoj ploči Ustanove.
- (2) Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o zaštiti od požara za Tehničku školu za strojarstvo i brodogradnju (KLASA: 003-05/2009-01/01; UR.BROJ: 2170-56-03-09-5 od 29. siječnja 2009. i akti doneseni temeljem njega, ako su u suprotnosti s odredbama ovoga Pravilnika.

Klasa: 007-01/2023-01/01

Ur. Broj: 2170-63-23-43

Rijeka, 27. veljače 2023.

Predsjednik Školskog odbora

/Ranko Pavelić, dipl. ing./

Ovaj Pravilnik objavljen je na oglasnoj ploči dana 02. ožujka 2023.
a stupio je na snagu dana 02. ožujka 2023.

Ravnatelj Tehničke škole, Rijeka

/Igor Majkić, mag. ing. el./

PRILOZI

BR. 1.

PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA ZAPOSLENIKA ZA PROVEDBU PREVENTIVNIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA, GAŠENJA POŽARA I SPAŠAVANJE LJUDI I IMOVINE UGROŽENIH POŽAROM**TEORIJSKI DIO**

1. ***Osnovni pojmovi o gorenju i gašenju (1 sat)***
 - Osnovni pojmovi o gorenju;
 - Uvjeti potrebni za nastanak gorenja (goriva tvar, kisik i temperatura paljenja);
 - Požar i eksplozija;
 - Produkti gorenja;
 - Osnove gašenja;
 - Mjere zaštite pri gašenju požara.

2. ***Sredstva za gašenje prema klasi požara (1 sat)***
 - Voda;
 - Pjena;
 - Prah;
 - CO₂;
 - Halon;
 - Priručna sredstva.

3. ***Požarne opasnosti i mjere zaštite od požara (2 sata)***
 - Uzroci nastanka požara;
 - Uvjeti za širenje požara;
 - Mjere zaštite od požara;
 - Evakuacija.

4. ***Oprema i sprave za gašenje požara (1 sat)***
 - Aparati za početno gašenje požara;
 - Hidranti i oprema za gašenje vodom.

5. ***Obrazovni film (1 sat)***

PRAKTIČNI DIO

1. ***Gašenje vodom iz hidrantske mreže (1 sat)***
2. ***Gašenje ručnim aparatima za gašenje požara (1 sat)***

